

31975L0034

20.1.1975

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

L 14/10

SMERNICA RADY
zo 17. decembra 1974
o práve štátnych príslušníkov zostať na území iného členského štátu po ukončení samostatnej zárobkovej činnosti

(75/34/EHS)

RADA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva, najmä na jej článok 235,

so zreteľom na Všeobecný program zrušenia obmedzení slobody týkajúcej sa práva usadiť sa ⁽¹⁾ a najmä na jeho hlavu II,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Zhromaždenia ⁽²⁾,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽³⁾,

keďže podľa smernice Rady č. 73/148/EHS ⁽⁴⁾ z 21. mája 1973 o zrušení obmedzenia pohybu a pobytu v rámci spoločenstva pre štátnych príslušníkov členských štátov so zreteľom na usadenie sa a poskytovanie služieb, každý členský štát poskytuje právo na trvalý pobyt štátnym príslušníkom iných členských štátov, ktorí sa usadia na jeho území za účelom vykonávania činností ako samostatne zárobkovo činné osoby po zrušení obmedzení na takéto činnosti podľa zmluvy;

keďže je bežné, že osoba zostáva po ukončení svojej činnosti na tomto území a predlžuje si obdobie trvalého pobytu na území členského štátu; keďže neexistencia práva zostať za takýchto okolností predstavuje prekážku dosiahnutia slobody usadiť sa, keďže pokiaľ ide o zamestnané osoby, podmienky, za ktorých sa môže uplatňovať takéto právo, boli už stanovené nariadením (EHS) č. 1251/70 ⁽⁵⁾;

keďže článok 48 (3) d) zmluvy uznáva právo pracovníkov zostať na území členského štátu po ukončení zamestnania v tomto štáte; keďže článok 54 (2) neustanovuje výslovne podobné právo pre samostatne zárobkovo činné osoby; keďže napriek tomu povaha usadenia sa spolu s dodatkami vytvorenými pre krajiny, v ktorých vykonávajú takéto činnosti, znamená, že takéto osoby majú výslovný záujem o rovnaké uplatňovanie práva zostať, ako sa poskytuje pracovníkom; keďže v odôvodnení tohto opatrenia mal by sa vykonať odkaz na ustanovenie zmluvy umožňujúce jeho prijatie;

keďže sloboda usadiť sa v rámci spoločenstva si vyžaduje, aby štátni príslušníci členských štátov mohli vykonávať samostatne zárobkovú činnosť v niekoľkých členských štátoch jednu za druhou bez toho, aby boli pritom znevýhodnení;

keďže štátnemu príslušníkovi členského štátu s pobytom na území iného členského štátu by sa malo zaručiť právo zostať na tomto území po ukončení vykonávania činnosti samostatne zárobkovo činné osoby v tomto štáte, pretože dosiahol dôchodkový vek alebo z dôvodu trvalej pracovnej neschopnosti; keďže takéto právo by sa malo zaručiť tiež štátnemu príslušníkovi, ktorý po ukončení vykonávania činnosti samostatne zárobkovo činné osoby a skončení bydliska na území druhého členského štátu vykonáva činnosť na území tretieho členského štátu, pričom si stále ponecháva bydlisko na území druhého štátu;

keďže za účelom určenia podmienok, za ktorých vzniká toto právo, mali by sa zohľadniť dôvody, ktoré viedli k ukončeniu činnosti na území príslušného členského štátu a najmä rozdiel medzi dôchodkom, obvyklým a predvídateľným ukončením pracovného života a trvalou pracovnou neschopnosťou, ktoré viedli k predčasnemu a nepredvídateľnému ukončeniu činnosti; keďže sa

⁽¹⁾ Ú. v. ES 2, 15.1.1962, s. 36/62.

⁽²⁾ Ú. v. ES C 14, 27.3.1973, s. 20.

⁽³⁾ Ú. v. ES C 142, 31.12.1972, s. 12.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 172, 28.6.1973, s. 14.

⁽⁵⁾ Ú. v. ES L 142, 30.6.1970, s. 24.

musia stanoviť osobitné podmienky tam, kde manžel alebo manželka je alebo bola štátnym príslušníkom príslušného členského štátu, alebo kde ukončenie činnosti vyplýva z pracovného úrazu alebo choroby z povolania;

keďže štátny príslušník členského štátu, ktorý dosiahol ukončenie svojho pracovného života po práci ako samostatne zárobkovo činná osoba na území iného členského štátu, by mal mať dostatočný čas na rozhodnutie, kde si chce nahlásiť svoj konečný pobyt;

keďže uplatňovanie práva zostať štátnym príslušníkom členského štátu pôsobiacim ako samostatne zárobkovo činná osoba znamená rozšírenie takéhoto práva na jeho rodinných príslušníkov; keďže v prípade úmrtia štátneho príslušníka členského štátu pôsobiaceho ako samostatne zárobkovo činná osoba počas svojho pracovného života, musí sa tiež uznať právo na pobyt jeho rodinných príslušníkov, a to bude podliehať osobitným podmienkam;

keďže osoby, na ktoré sa uplatňuje právo zostať, musia využívať rovnaký postup ako štátni príslušníci príslušného štátu, ktorí dosiahli ukončenie svojho pracovného života,

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Členské štáty zrušia podľa podmienok ustanovených v tejto smernici obmedzenia práva zostať na ich území v prospech štátnych príslušníkov iného členského štátu, ktorí vykonávali na ich území činnosť samostatne zárobkovo činné osoby a ich rodinných príslušníkov, ako je definované v článku 1 smernice 73/148/EHS.

Článok 2

1. Každý členský štát uzná právo trvale zostať na jeho území:

- a) akejkoľvek osobe, ktorá v čase ukončenia svojej činnosti dosiahla vek stanovený zákonom tohto štátu pre vznik nároku na starobný dôchodok a ktorá vykonávala svoju činnosť

v tomto štáte minimálne počas dvanástich predchádzajúcich mesiacov a mala tam pobyt bez prerušenia počas viac ako troch rokov.

Tam, kde zákon tohto členského štátu neumožňuje vznik nároku na starobný dôchodok určitým kategóriám samostatne zárobkovo činných osôb, požiadavka na vek sa bude považovať za splnenú, ak žiadateľ dosiahne 65 rokov;

- b) akejkoľvek osobe, ktorá mala pobyt bez prerušenia na území tohto štátu počas viac ako dvoch rokov, ktorá prestala vykonávať svoju činnosť v dôsledku trvalej pracovnej neschopnosti.

Ak takáto nespôsobilosť je dôsledkom pracovného úrazu alebo choroby z povolania oprávňujúcej ju na vznik nároku na dôchodok, ktorý je splatný celý alebo čiastočne inštitúciou tohto štátu, neuloží sa žiadna podmienka, pokiaľ ide o dĺžku pobytu;

- c) akejkoľvek osobe, ktorá po nepretržitej trojročnej činnosti a pobyte na území tohto štátu vykonáva svoju činnosť na území iného členského štátu, pričom si ponecháva pobyt na území prvého štátu, do ktorého sa vracia spravidla každý deň alebo aspoň raz za týždeň.

Obdobia činností takto ukončených na území iného členského štátu sa na účely vzniku nárokov uvedených v a) a b) považujú za ukončené na území štátu pobytu.

2. Podmienky, pokiaľ ide o dĺžku pobytu a činnosti stanovené v odseku 1 a) a podmienka, týkajúca sa dĺžky pobytu stanovená v odseku 1 b) sa neuplatní, ak manželka (manžel) samostatne zárobkovo činné osoby je štátnym príslušníkom členského štátu alebo stratil štátne občianstvo tohto štátu sobášom s touto osobou.

Článok 3

1. Každý členský štát uzná právo rodinných príslušníkov samostatne zárobkovo činné osoby, uvedené v článku 1, ktorí bývajú s ňou na území tohto štátu na to, aby tam zostali natrvalo, ak príslušná osoba získala právo zostať na území tohto štátu v súlade s článkom 2. Toto ustanovenie sa uplatňuje aj po smrti príslušnej osoby.

2. Avšak, ak samostatne zárobkovo činná osoba umrie počas svojho pracovného života a predtým, ako nadobudne právo zostať na území príslušného štátu, tento štát uzná právo jeho rodinných príslušníkov trvalo tam zostať pod podmienkou, že:

- príslušná osoba k dátumu svojej smrti mala pobyt na jeho území bez prerušenia počas minimálne dvoch rokov, alebo
- jej smrť bola dôsledkom pracovného úrazu alebo choroby z povolania, alebo
- pozostalá manželka je štátnym príslušníkom tohto štátu alebo stratila štátne občianstvo manželstvom s príslušnou osobou.

Článok 4

1. Nepretržitosť pobytu, ako je ustanovená v článkoch 2 (1) a 3 (2) sa môže dosvedčiť akýmikoľvek dôkaznými prostriedkami, ktoré sa používajú v krajine pobytu. Nesmie byť ovplyvnená dočasnými neprítomnosťami nepresahujúcimi celkovo tri mesiace ročne ani dlhšími neprítomnosťami kvôli plneniu povinností vojenskej služby.

2. Obdobia nečinnosti kvôli okolnostiam, ktoré sú mimo kontroly príslušnej osoby alebo nečinnosti kvôli chorobe alebo úrazu sa musia považovať za obdobia v zmysle článku 2 (1).

Článok 5

1. Členské štáty umožnia osobe oprávnenej na právo zostať, aby si uplatnila takéto právo do dvoch rokov od doby, keď sa stáva takto oprávnenou podľa článku 2 (1) a) a b) a článku 3. Počas tohto obdobia žiadateľ musí mať možnosť opustiť územie členského štátu bez toho, aby bolo nepriaznivo dotknuté takéto právo.

2. Členské štáty nebudú požadovať od príslušnej osoby prispôbovanie sa akejkoľvek konkrétnej formálnej požiadavky za účelom uplatňovania práva zostať.

Článok 6

1. Členské štáty uznávajú právo osôb majúcich právo zostať na ich území na povolenie na pobyt, ktoré musia:

a) byť vydané a obnovované bezplatne alebo po zaplatení sumy nepresahujúcej poplatky a dane splatné štátnymi príslušníkmi za vydanie alebo obnovenie preukazov totožnosti;

b) byť platné na celom území členského štátu, ktorý ho vydáva;

c) byť platné počas piatich rokov a automaticky obnoviteľné.

2. Obdobia neprítomnosti v mieste pobytu nepresahujúce šesť po sebe nasledujúcich mesiacov a dlhšie neprítomnosti kvôli plneniu si povinností vojenskej služby nesmú mať vplyv na platnosť povolenia na pobyt.

Článok 7

Členské štáty uplatnia na osoby majúce právo zostať na ich území právo rovnakého zaobchádzania uznané smernicami Rady o zrušení obmedzení slobody usadiť sa podľa hlavy III všeobecného programu, ktorý ustanovuje takéto zrušenie.

Článok 8

1. Táto smernica sa nedotkne žiadneho ustanovenia ustanoveného zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatrením akéhokoľvek členského štátu, ktoré by boli priaznivejšie pre štátnych príslušníkov iných členských štátov.

2. Členské štáty uľahčujú opätovný vstup na ich územie samostatne zárobkovo činným osobám, ktoré opustili tieto územia po tom, ako tam mali trvalý pobyt počas dlhšieho obdobia pri vykonávaní činnosti na tomto území a ktoré si želajú návrat po dosiahnutí dôchodkového veku, ako je definované v článku 2 (1) a), alebo sú trvale pracovne neschopné.

Článok 9

Členské štáty sa neodchýlia od ustanovení tejto smernice s výnimkou dôvodov na základe verejného poriadku, verejnej bezpečnosti alebo verejného zdravia.

Článok 10

1. Členské štáty zabezpečia do dvanástich mesiacov od oznámenia tejto smernice prijatie opatrení potrebných na dosiahnutie

súladu s jej ustanoveniami a budú o tom okamžite informovať Komisiu.

2. Po oznámení tejto smernice členské štáty naďalej zaistia, aby bola Komisia informovaná v dostatočnom predstihu, aby mohla predložiť svoje pripomienky ku všetkým navrhovaným zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatreniam členských štátov, ktoré majú v úmysle prijať v oblasti, na ktorú sa vzťahuje táto smernica.

Článok 11

Táto smernica je adresovaná členským štátom.

V Bruseli 17. decembra 1974

*Za Radu
predseda*

M. DURAFOUR